

Chemia kliniczna - sprawdziany specjalne

7 *RKZ i elektrolity (e-scheme), przesyłanie wyników i odbiór raportów w formie elektronicznej z możliwością wykorzystania formy tradycyjnej.*

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień sierpień listopad	3 próbki buforowanego roztworu o objętości 2,5 ml.	pH, pCO ₂ , pO ₂ , chlorki, wapń zjonizowany, magnez zjonizowany, mleczan, sód, potas, glukoza.
Jeden zestaw próbek przeznaczony jest do badań w jednym analizatorze. Jeżeli laboratorium chce poddać kontroli wyniki uzyskiwane z więcej niż jednego aparatu, konieczne jest zamówienie dodatkowego zestawu (zestawów) próbek.		

8 *Albumina i kreatynina w moczu*

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
kwiecień październik	2 próbki moczu ludzkiego o objętości 4 ml.	Albumina, kreatynina, stosunek albuminy do kreatyniny

9 *Alkohole (etanol, metanol, izopropanol) we krwi lub w surowicy*

10 *Glikol etylenowy we krwi lub w surowicy*

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec październik	W zależności od zamówienia laboratoria otrzymują następujące próbki: 2 próbki (różne poziomy) pełnej krwi albo surowicy do oznaczeń etanolu. Jedna z nich zawiera też metanol i izopropanol. 1 próbkę pełnej krwi albo surowicy do oznaczeń metanolu i izopropanolu. 1 próbkę pełnej krwi albo surowicy do oznaczeń glikolu etylenowego.	Etanol, glikol etylenowy, metanol, izopropanol.

11 *Testy alergiczne in vitro – sprawdzian w kooperacji z UKNEQUAS – Wielka Brytania*

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień czerwiec sierpień październik listopad	2 pulowane ludzkie surowice o objętości 0,5 ml do oznaczeń specyficznych IgE – po 4 alergenów w każdej próbce. 1 próbka surowicy do oznaczeń całkowitej IgE o objętości 0,5 ml.	Specyficzne IgE i całkowite IgE
Laboratoria zobowiązane są do uczestnictwa w pełnym rocznym cyklu programu – czyli w sześciu sprawdzianach. Warunkiem przystąpienia do sprawdzianów jest złożenie zamówienia do 15 grudnia roku poprzedzającego cykl sprawdzianu. Laboratorium otrzymuje dwa raporty wyników – jeden z Labquality oraz drugi – pełen raport z NEQUAS.		

12 Testy alergiczne in vitro – sprawdzian w kooperacji z SKML – Holandia, przesyłanie wyników i odbiór raportów w formie elektronicznej z możliwością wykorzystania formy tradycyjnej

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty maj sierpień listopad	3 ludzkie surowice o objętości 0,5 ml do oznaczeń 4 specyficznych IgE oraz IgE całkowitego – każda od pojedynczego dawcy.	Specyficzne IgE i całkowite IgE.
Laboratoria zobowiązane są do uczestnictwa w pełnym rocznym cyklu programu – czyli w czterech sprawdzianach. Warunkiem przystąpienia do sprawdzianów jest złożenie zamówienia do 15 grudnia roku poprzedzającego cykl sprawdzianu. Laboratorium otrzymuje w lutym materiał na cały rok.		

13 Amoniak

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
kwiecień sierpień grudzień	2- 3 zbuforowane próbki	Amoniak

14 Kwasy żółciowe

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
listopad	2 (~0,5ml) pulowane surowice ludzkie	Kwasy żółciowe

15 Ocena liniowości oznaczeń bilirubiny

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec	3 płynne próbki	Bilirubina całkowita
Jeden zestaw próbek przeznaczony jest do badań w jednym analizatorze. Jeżeli laboratorium chce poddać kontroli wyniki uzyskiwane z więcej niż jednego aparatu, konieczne jest zamówienie dodatkowego zestawu (zestawów) próbek.		

16 Chromogranina A

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
wrzesień	3 próbki surowicy ludzkiej	Chromogranina A

17 CRP - oznaczenia ilościowe

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty czerwiec wrzesień listopad	2 próbki (~1ml) płynnej surowicy ludzkiej.	CRP

18 CRP - oznaczenia półilościowe

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty czerwiec wrzesień listopad	2 próbki (~1ml) płynnej surowicy ludzkiej.	CRP

19 Cystatyna C

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
2 razy w roku	2 próbki ludzkiego osocza .	Cystatyna C
Laboratoria zobowiązane są do uczestnictwa w pełnym rocznym cyklu programu czyli w dwóch sprawdzianach.		

20 Zespół Downa- badanie przesiewowe w I trymestrze ciąży

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
styczeń	1 próbka surowicy ludzkiej	Poziom łożyskowej proteiny związanej z ciążą (PAPP-A) oraz stężenie wolnej beta hCG

21 Leki i narkotyki w moczu – badanie przesiewowe

22 Leki i narkotyki w moczu – badanie przesiewowe i testy potwierdzenia

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty czerwiec wrzesień	2 autentyczne próbki moczu ludzkiego o objętości 5 ml oraz 2 x 5 ml do testów potwierdzenia.	Amfetaminy, barbiturany, benzodiazepiny, buprenorfina, metabolity kokainy, metabolity metadonu, opiaty, fencyklidyna, propoksyfen, kannabinoidy, gamma-hydroksymaślan (GHB-narkotyk gwałtu)
Można zamówić dodatkowe próbki (5 ml).		

23 Monitorowanie poziomu leków we krwi

24 Monitorowanie poziomu leków we krwi + hydroksykarbazepina

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec maj sierpień listopad	2 próbki (5ml) ludzkiej surowicy. 2 próbki (~1ml) tylko do oznaczeń hydroksykarbazepiny - dla laboratoriów, które je zamówiły.	Amikacyna, amitryptylina, karbamazepina, wolna karbamazepina, cyklosporyna, digoksyna, disopyramid, ethosuximid, gentamycyna, lit, lidokaina, metotrexat, NAPA, netylmycyna, nortryptylina, hydroksykarbazepina, paracetamol, fenobarbital, fenytoina, wolna fenytoina, flekainid, primidon, prokainamid, chinidyna, salicylany, teofilina, tobramycyna, tricykliczne leki antydepresyjne, kwas walproinowy, wolny kwas walproinowy, wankomycyna.
Uczestnictwo w sprawdzianie zagwarantowane jest tylko dla laboratoriów, które złożyły zamówienia do 15 grudnia roku poprzedzającego cykl sprawdzianu.		

25 Sucha chemia

26 Sucha chemia + hemoglobina

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty maj listopad	2 próbki (~1ml) płynnej surowicy ludzkiej. W jednej z próbek podwyższone poziomy enzymów i innych składników. Można też wybrać wersję z dodatkową próbką (~1ml) hemolizatu krwi do oznaczeń hemoglobiny.	Sód, potas, chlorki, wapń, magnez, fosfor, glukoza, kreatynina, mocznic, kwas moczowy, białko, albumina, cholesterol, cholesterol HDL, triglicerydy, ALT, AST, alkaliczna fosfataza, GGTP, amylaza (całkowita i trzustkowa), kinaza kreatyny, LDH. Hemoglobina.

27 Odczyn Biernackiego – metoda Westergrena i metody automatyczne
28 Odczyn Biernackiego- system Alifax

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec maj wrzesień listopad	1 próbka (8 ml) zawiesiny komórek krwi.	Szybkość opadania krwinek czerwonych
W cenę sprawdzianu wliczono ocenę wyników z trzech różnych aparatów.		

29 Krew w kale

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
styczeń maj wrzesień	2 – 3 próbki o objętości~ 0,5ml zawierające ludzką hemoglobinę.	Hemoglobina

30 Kontrola glukometrów

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty maj październik	1 próbka zawiesiny komórek krwi.	Ocena poprawności/kalibracji glukometrów
W cenę sprawdzianu wliczono ocenę wyników z maksymalnie pięciu różnych glukometrów. Prosimy o wybranie odpowiedniej grupy aparatów na formularzu zamówień.		

31 Glikowana hemoglobina A1c

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień czerwiec sierpień październik	2 próbki liofilizowanej krwi (0,5 ml).	HbA1c
W raportach wyników zostaną podane wartości oznaczone metodą referencyjną.		

32 Glikowana hemoglobina A1c, sprawdzian internetowy

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
2 razy w miesiącu	24 próbki liofilizowanej krwi.	HbA1c
Laboratorium otrzymuje w styczniu materiał na cały rok. W instrukcji postępowania podany jest dokładny plan użycia próbek wraz z datami wysyłania wyników. Wyniki uzyskane w laboratorium należy wpisywać na arkusz dostępny na stronie internetowej Labquality. Raporty wyników są dostępne na stronie internetowej Labquality natychmiast po zamknięciu danego cyklu sprawdzianu. <u>W raportach wyników zostaną podane wartości oznaczone metodą referencyjną.</u> Laboratorium opłaca uczestnictwo tylko w sprawdzianach internetowych – sprawdziany glikowanej hemoglobiny (nr 30) odbywające się 4 razy w roku, są dla uczestników sprawdzianu internetowego bezpłatne. Chęć uczestnictwa musi być zgłoszona najpóźniej do 15 grudnia roku poprzedzającego cykl sprawdzianu.		

33 Liniowość oznaczeń hemoglobiny- testy przyłóżkowe (POC)

34 Liniowość oznaczeń hemoglobiny- autoanalizatory

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
maj	3 hemolizaty krwi (~1ml) (poziom niski, średni i wysoki), odpowiadające pełnej ludzkiej krwi.	Hemoglobina
Cena sprawdzianu obejmuje ocenę wyników z autoanalizatora lub z trzech różnych aparatów POC		

35 Hemoksymetry

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec wrzesień	2 próbki- roztwór czystej hemoglobiny wołowej	O2Hb, COHb, MetHb, cHb, sO2
Jeden zestaw próbek przeznaczony jest do badań w jednym analizatorze. Jeżeli laboratorium chce poddać kontroli wyniki uzyskiwane z więcej niż jednego aparatu, konieczne jest zamówienie dodatkowego zestawu (zestawów) próbek.		

36 Homocysteina

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
styczeń marzec maj sierpień październik listopad	2 próbki ludzkiej surowicy lub osocza.	Homocysteina
Laboratoria zobowiązane są do uczestnictwa w pełnym rocznym cyklu programu czyli w sześciu sprawdzianach.		

37 Hormony próbka A

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień maj czerwiec sierpień październik listopad grudzień	2 próbki (~3ml) liofilizowanej surowicy ludzkiej, o nieznanach wartościach	Digoksyna, ferrytyna, kwas foliowy, hCG (całkowity, intact), T3, wolna T3, T4, wolna T4, TSH, witamina B12.
Laboratorium może zamówić dodatkowe próbki A.		

38 Hormony próbka B

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień czerwiec sierpień październik grudzień	2 próbki (~3ml) liofilizowanej surowicy ludzkiej, o nieznanach wartościach. W kwietniu, sierpniu i grudniu będzie użyta próbka płynnej ludzkiej surowicy, dla której w raportach wyników zostaną podane stężenia składników oznaczone metodami odniesienia.	Androstendion, aldosteron, C-peptyd, kortyzol, DHEAS, estradiol, FSH, gastryna, hormon wzrostu, IgF 1 (somatomedyna C), insulina, LH, prolaktyna, progesteron, 17- OH-progesteron, SHBG (globulina wiążąca hormony steroidowe), testosteron, testosteron-wolny, TBG (białko wiążące tyroksynę).
Laboratorium może zamówić dodatkowe próbki B.		

39 Lipidy i lipoproteiny

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty wrzesień	2 próbki (~0,5 - 1ml) płynnej surowicy ludzkiej. Jedna z próbek pochodzi zazwyczaj od pojedynczego dawcy.	Cholesterol, HDL-cholesterol, LDL-cholesterol, Apo-A1, Apo-A2, Apo-B, lp(a), triglicerydy.

40 Markery zawału

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień czerwiec wrzesień listopad	2 próbki (0,5 ~1ml) płynnej ludzkiej surowicy.	CK, CK-B, CK-MB - aktywność, CK-MB - masa, CRP, LDH, LDH1, mioglobina, troponina I oznaczenia ilościowe, troponina T oznaczenia ilościowe.

41 Markery zawału + CRP w niskich stężeniach

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień czerwiec wrzesień listopad	2 próbki (0,5 ~1ml) płynnej ludzkiej surowicy. 1 próbka (0,5 ~1ml) płynnej surowicy do oznaczeń ultraczułego CRP	CK, CK-B, CK-MB - aktywność, CK-MB - masa, CRP, LDH, LDH1, mioglobina, troponina I oznaczenia ilościowe, troponina T oznaczenia ilościowe. Ultraczułe CRP

42 Peptyd natriuretyczny typu B (BNP)

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
styczeń kwiecień lipiec październik	2 liofilizowane lub płynne próbki (~1-2ml).	NT-ProBNP, BNP

43 PTH

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec październik	2 próbki (1ml) liofilizowanej ludzkiej surowicy.	PTH

44 Próba ciążowa

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec maj wrzesień listopad	2 próbki moczu ludzkiego (1 ml).	hCG (badanie jakościowe).

45 PSA (e-scheme), przesyłanie wyników i odbiór raportów w formie elektronicznej z możliwością wykorzystania formy tradycyjnej

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec sierpień listopad	2 próbki płynnej surowicy (1 ml).	PSA i wolny PSA, index: wolny PSA/ PSA całk.

46 Białka płynu mózgowo-rdzeniowego

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
kwiecień wrzesień	1 próbka płynu mózgowo-rdzeniowego (1,8 ml). 1 próbka ludzkiej surowicy (1 ml).	Płyn mózgowo-rdzeniowy: albumina, IgG, białko całkowite, index IgG. Surowica: albumina, IgG.

47 Elektroforeza białek z immunofiksacją

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
sierpień	2 próbki (~1ml) płynnej surowicy ludzkiej.	Poziom białka całkowitego (g/l), poziom albuminy i frakcji elektroforetycznych – alfa1-globulin, alfa2-globulin, beta1-globulin, beta2-globulin, beta-globulin, gamma-globulin - w g/l oraz w%.

48 Białka surowicy (metody immunochemiczne)

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
styczeń kwiecień czerwiec wrzesień	2 próbki (~1ml) płynnej surowicy ludzkiej.	Albumina, alfa-1-antytrypsyna, alfa-2-makroglobulina, ceruloplazmina, składniki dopełniacza C3 i C4, haptoglobina, hemopeksyna, IgA, IgG, IgLcKappa, IgLcLambda, IgM, orozomukoid, prealbumina, transferyna, RBP (białko wiążące retinol), receptor transferyny.

49 Jakościowe oznaczenia troponiny T i troponiny I

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty kwiecień czerwiec wrzesień listopad	2 próbki (0,5 ~1ml) płynnej ludzkiej surowicy.	Troponina T – badania jakościowe. Troponina I – badania jakościowe.

50 Markery nowotworowe

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec maj wrzesień listopad	2 próbki płynnej surowicy (3 ml).	AFP, beta-2-mikroglobulina, CA 12-5, CA 15-3, CA 19-9, CEA, ferrytyna, hCG (całkowita, „intact”, podjednostka β), NSE (neuro-spezifczna elastaza), PSA, wolny PSA, tyreoglobulina, przeciwciała przeciwko tyreoglobulinie.

51 Mocz, ilościowe badanie chemiczne

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec maj wrzesień grudzień	1 próbka liofilizowanego ludzkiego moczu (10 ml).	Albumina, amylaza, wapń, chlorki, kreatynina, glukoza, magnez, osmolalność, pH, fosfor, potas, białko, mocznik, kwas moczowy, sód, ciężar właściwy.

52 Mocz - testy paskowe

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty, kwiecień sierpień październik	1 próbka liofilizowanego ludzkiego moczu (15 ml).	Glukoza, substancje ketonowe, białko, pH, azoty, krwinki (hemoglobina), leukocyty.

53 Mocz, badanie ogólne – testy paskowe, ocena elementów morfotycznych oraz wybrane składniki chemiczne

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
marzec maj wrzesień grudzień	1 próbka liofilizowanego lub płynnego ludzkiego moczu (12-15 ml).	Elementy morfotyczne: erytrocyty i leukocyty. Oznaczenia ilościowe: kreatynina, ciężar właściwy. Testy paskowe: glukoza, substancje ketonowe, białko, pH, azotyny, krwinki (hemoglobina), leukocyty.
Wyniki testów paskowych podawane są w postaci wyników półilościowych oraz stężeń odpowiadających poszczególnym kategoriom podanych przez producentów pasków.		

54 Mocz – badanie osadu (e-scheme), przesyłanie wyników i odbiór raportów w formie elektronicznej z możliwością wykorzystania formy tradycyjnej

Częstotliwość	Rodzaj materiału kontrolnego	Składniki
luty maj sierpień listopad	4 zdjęcia cyfrowe prezentowane na stronie internetowej Labquality (www.labquality.fi)	Identyfikacja komórek i innych składników.